

Roger Zelazny

THE CHRONICLES OF AMBER

Volume 1

NINE PRINCES IN AMBER

THE GUNS OF AVALON

RODŽERS ZELAZNIJS

AMBERAS HRONIKAS
PĪRMĀ GRĀMATA

DEVIŅI AMBERAS PRINČI
AVALONAS UGUNSIEROČI

NO ANGLŪ VALODAS TULKŅIS
ULDIS ŠĒNS

IZDEVNIECĪBA
PROMETEJS

UDK 821.111(73)-311.9

Ze371

Roger Zelazny

THE CHRONICLES OF AMBER: Volume 1

NINE PRINCES IN AMBER

Copyright © 2024 by Amber Ltd, LLC

THE GUNS OF AVALON

Copyright © 2024 by Amber Ltd, LLC

The moral right of the author has been asserted.

All rights reserved.

Translation copyright © 2024

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

Grāmata izdota ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Šis ir daiļliteratūras darbs. Visas personas, organizācijas un notikumi, kas aprakstīti šai romānā, ir autora iztēles auglis. Visas šī darba tiesības ir aizsargātas. Izdevumu reproducēt, kopēt vai citādi pavairot un izplatīt bez apgāda rakstiskas atļaujas ir aizliegts.

Izdevniecība *Prometejs*

SIA "Prometejs AB", Tīla ielā 20

www.prometejs.lv

No angļu valodas tulkojis *Uldis Šēns*

Redaktori *Ilze Jansone, Andris Bekmanis*

Korektore *Austra Pudāne*

Vāka dizaina autors *Kaovjets Ngujens*

© Tulkojums latviešu valodā, izdevniecība *Prometejs*

ISBN 978-9934-553-81-3

Grāmata iespiesta SIA Jelgavas tipogrāfija

DEVIŃI AMBERAS PRINČI

I. NODAĻA

Tam, kas šķita gluži kā vesela mūžība, mazpamazām pienāca beigas.

Raudzīju paņirbināt kāju pirkstus — izdevās. Es gulēju izstiepies slimnīcas gultā, un kājas man bija iespīlētas ģipsī, bet tās joprojām bija manas.

Es trīs reizes aizspiedu plakstus un trīs reizes atvēru.

Apkārtējā telpa palēnām ieguva skaidrākus apveidus.

Velns, kur es atrodos?

Tad migla pakāpeniski izkļiedējās, un daļēji atgriezās tas, ko dēvē par atmiņu. Atcerējos naktis, aprūpētājas un adatas. Kreiz, kad apziņa sāka cik necik skaidroties, kāds nāca un iedūra man miesā. Tā tas bija, jā gan. Tomēr nu es jutos puslīdz pieklājīgi. Tagad viņiem būtu jāpārtrauc.

Vai ne?

Negaidot ar joni uzbrāzās doma — *ja nu ne?*

Uzmācās un krūtīs iespiedās iedzimtas šaubas attiecībā uz to, cik godprātīga motivācija cilvēcei mēdz piemist. Piepeši apjēdzu, ka esmu ticis pārmērīgi narkotizēts. Spriežot pēc paša sajūtām, tam nebija pamatota iemesla, un viņiem arī nebija iemesla tagad pārtraukt, ja reiz ir samaksāts, lai paildzinātu procesus. *Tāpēc tēlo vēso un izliecies vien sazālots*, ierosināja mana nejaukā, taču vienlaikus saprātīgākā iekšējā balss.

Es tai paklausīju.

Aptuveni pēc desmit minūtēm pa durvīm galvu pabāza medmāsa, un es, protams, vēl saldi krācu. Viņa aizgāja.

Tobrīd es prātā jau biju rekonstruējis daļu notikušā.

Neskaidri atcerējos, ka biju iekļuvis kādā negadījumā. Vēlākie notikumi joprojām lielākoties tinās neziņā, un par to, kas bija norisinājies pirms tam, man vispār nebija nekādas nojausmas. Atmiņa vienīgi vēstīja, ka vispirms biju nonācis slimnīcā un tad nogādāts šeit. Kāpēc? To nezināju.

Vismaz kājas jutās samērā veselās. Pietiekami drošas, lai noturētu mani stāvus, lai gan nebija nosakāms, cik sen biju ticis pie lūzumiem — to gan zināju, ka man kājas bijušas lauztas.

Es apsēdos gultā. Tas prasīja nopietnu piepūli, jo muskuļi bija ļoti gurdeni. Aiz loga melnēja nakts, tikai kaili mirdzēja saujiņa zvaigžņu. Es piemiedzu tām aci un pārmetu kājas pāri gultas malai.

Sareiba galva, bet pēc brīža reibonis mazinājās, un, pieķēries margai gultas galvgalī, es uzslējos stāvus un spēru pirmo soli.

Labi. Kājas spēja mani noturēt.

Teorētiski man jāvar paša spēkiem iziet ārā.

Es no jauna atgūlos, izstiepos gultā un aizdomājos. Plūda sviedri, kratīja drebuļi. Acu priekšā dancoja krāsaini burbuļi utt.

Dānijā nelabi oda pēc puvuma...

Atcerējos — tas negadījums bija autoavārija. Turklāt ellīgi nejauka...

Tad durvis atvērās, telpā iespīdēja gaisma, un, vieglītēm samiedzis acis, cauri skropstām es ieraudzīju medmāsu ar šļirci rokās.

Viņa nāca pie gultas — drukna meiča tumšiem matiem un lielām rokām.

Kad viņa bija tuvu, es pēkšņi uztrausos sēdus.

“Labvakar,” es ierunājos.

“Ā-ā... Labvakar,” viņa atņēma.

“Kad mani izrakstīs?” painteresējos.

“Par to man jāpavaicā ārstam.”

“Dariat gan tā,” es palūdzu.

“Lūdzu, atrotiet piedurkni.”

“Nē, paldies.”

“Man jāveic jums injekcija.”

“Nē, nav. Man tas nav vajadzīgs.”

“Tas diemžēl ir ārsta, nevis jūsu ziņā.”

“Tad sūtiet viņu šurp, lai varu pateikt viņam acīs. Bet pagaidām es to nepieļaušu.”

“Baidos, ka tāds man ir rīkojums.”

“Tā aizbildinājās arī Ādolfs Eihmanis, un paskat, kā viņam tas beidzās!” es lēni pašūpoju galvu.

“Ļoti labi,” viņa novilkta. “Man būs jāziņo...”

“Lūdzu, uz priekšu!” es pārtraucu. “Un pie reizes pavēstiet ārstam, ka esmu nolēmis no rīta izrakstīties.”

“Tas nav iespējams. Jūs pat nevarat paiet... un jums bija iekšējie ievainojumi...”

“Redzēsim,” es attraucu. “Ar labu nakti!”

Apgērbam nošvīkstot, viņa neatbildējusi aizsteidzās un pazuda skatienam.

Tā nu es gulēju un laužīju galvu. Pēc visa spriežot, es atrados privātā iestādē — tātad kāds apmaksāja rēķinu. Vai tāds cilvēks man būtu pazīstams? Nevienš tāds radagabals neuzradās man acu priekšā. Arī draugs ne. Tad kas atliek? Ienaidnieki?

Es kādu brīdi gudroju.

Veltīgi.

Nevienš iespējamais labdaris nenāca prātā.

Piepeši atmiņa pavēstīja — es ar automašīnu iekritu no kraujas ezerā. Un tas bija viss, ko es atcerējos.

Es biju...

No piepūles atkal sāku svīst.

Es nezināju, kas es esmu.

Lai būtu kāda nodarbe, es paslējos sēdus un noplēsu visus pārsējus. Izskatījās, ka zem tiem viss ir sadzījis, tālab tos tikpat būtu bijis jānoņem. No gultas galvgaļa aizņēmos metāla stienīti un uzlauzu labās kājas ģipsi. Piepeši mani pārņēma sajūta, ka steidzami jāizkļūst ārā, man ir kaut kas paveicams.

Es izpētīju labo kāju. Tā pat nesāpēja.

Sadragājis kreisās kājas ģipsi, es aizsteberēju līdz skapim.

Drēbju tur nebija.

Sadzirdēju tuvojamius soļus. No jauna apgūlos gultā un pārsedzu salauzītos ģipša gabalus un izsvaidītos pārsējus.

Durvis atkal vērās iekšup.

Visapkārt kļuva gaišs, un roku uz sienas gaismas slēdža turēja būdīgs puisietis baltā virssvārcī.

“Kas man jādzird? Tu esot nejauki izturējies pret medmāsu?” viņš noprasīja, un vairs nebija jēgas izlikties par gulošu.

“Nezinu gan, kas tev bija jādzird,” es attraucu.

Apjukumā saraucis pieri, tas pēc brītiņa atguvās: “Laiks injekcijai.”

“Vai tu būtu ārsts?” es painteresējos.

“Neesmu, bet man ir dots rīkojums tev iešļircināt.”

“Un es atsakos, jo man ir tādas likumīgas tiesības,” es atcirtu. “Kas tev no tā?”

“Ieduršu — vienalga, gribi vai ne,” viņš biedēja un pārgāja uz kreiso gultas pusi. Vienā rokā viņš turēja šļirci, ko iepriekš nebiju pamanījis.

Belziens bija pagalam bezgodīgs — es teiktu, ka trāpīju apmēram četras collas zem jostasvietas —, un puisis attapās uz ceļiem.

“_____!” viņš pēc neilga brīža izspieda.

“Tikai pienāc vēl rokas stiepiena attālumā — tad redzēsi, ar ko tas beigsies,” es draudēju.

“Mēs zinām, kā tādus piespiest,” viņš izdvesa.

Tā nu man bija skaidrs, ka ir pienācis laiks rīkoties.

“Kur ir manas drēbes?” es noprasīju.

“_____!” viņš atkārtoja.

“Tad acīmredzot nāksies pievākt tavas. Dod šurp!”

Trešoreiz atkārtoties jau kļuva apnicīgi, tāpēc es pārmetu gultasdrēbes viņam pār galvu un apstrādāju ar metāla stieni.

Aptuveni pāris minūšu laikā biju ietērpies viscaur Mobija Dika un vaniļas saldējuma krāsās. Pretīgi.

Iegrūdu to zelli skapī un pavēros pa restoto logu. Vīrs papeļu rindas galotnēm slidēja Vecais Mēness ar Jauno Mēnesi uz rokām. Zāle to

gaismā mirdzēja sudrabaina. Nakts vārgi kaulējās ar sauli. Nesaskatīju nekādas norādes par savu atrašanās vietu. Tomēr lēsu, ka esmu ēkas trešajā stāvā, un zemāk kreisajā pusē uz mauriņa krita gaišs kvadrāts, kas acīmredzot liecināja par gaismu pirmā stāva logā — arī tur kāds bija nomodā.

Izgājīs no palātas, es nopētīju gaiteni. Kreisajā pusē ceļš atdūrās pret sienu ar aizrestotu logu, un tur atradās vēl četras durvis, pa divām abās pusēs. Domājams, tās veda pie citām durvīm, tādām pašām kā manas palātas. Palūkojos pa gaitēņa logu un neko jaunu neredzēju — mauriņš, koki, nakts. Pagriezies devos pretējā virzienā.

Durvis, durvis, durvis, ne zem vienām nespīdēja gaišas strēles, un vienīgo troksni radīja mani soļi — patapinātie apavi bija man par lielu.

Rokas pulkstenis ar Smejošo zēnu rādīja bez sešpadsmit minūtēm seši. Metāla stieni biju aizbāzījis aiz jostas, zem sanitāra baltā virssvārcā, un soļojot tas trinās pret gūžas kaulu. Apmēram ik pēc divdesmit pēdām griestos iestrādāta lampiņa meta aptuveni četrdesmit vatu gaismas.

Es nonācu pie kāpnēm labajā pusē. Devos lejup pa pakāpieniem, ko sedza paklājs, un iešana bija klusa.

Otrais stāvs izskatījās tāds pats kā mans trešais — abās pusēs rindoja istabas —, tāpēc es turpināju ceļu lejup.

Nokāpis pirmajā stāvā, pagriezos pa labi un meklēju durvis, zem kurām spīdētu gaisma.

Visbeidzot uzgāju meklēto gandrīz pašā gaitēņa galā un nepapūlējās klauvēt.

Pie liela pulēta rakstāmgalda sēdēja jauns vīrietis, ģērbies uzkrītoši spilgtos, bezgaumīgos rītasvārkos, un urbās kādā grāmatvedības virsgrāmatā. Te nebija palāta. Vīrietis uzlūkoja mani ar plati ieplestām drudzainām acīm, un lūpas pavērās, briestot kliedzienam, kas apdzīsa neizskanējis; iespējams, manas apņēmīgās sejas izteiksmes dēļ. Viņš žigli piecēlās.

Es aizvēru aiz sevis durvis, pavirzījos uz priekšu un bildu:

“Labs rīts. Jums draud nepatikšanas.”

Cilvēkus allaž moka ziņkāre attiecībā uz draudošām nepatīkšanām, jo pēc trim sekundēm, kas man bija nepieciešamas, lai šķērsotu telpu, atskanēja:

“Ko jūs ar to domājat?”

“Ar to es domāju,” es atteicu, “ka jums draud viena tiesas prāva par to, ka turējat mani ieslēgtu, bez tiesībām sazināties ar ārpusauli, un otra par tīši nepareizu ārstēšanu, par nepamatotu manis sazāļošanu. Es jau tagad jūtu abstinences simptomus un esmu noskaņots rīkoties varmācīgi...”

Viņš piecēlās.

“Ejiet prom!” viņš pieprasīja.

Ieraudzīju uz rakstāmgalda cigarešu paciņu. Atļāvos pacienāties un atcirtu: “Apsēdieties un paturiet muti. Mums ir šis tas jāpārrunā.”

Jaunais vīrietis apsēdās, taču muti neturēja.

“Jūs pārkāpjat vairākus noteikumus,” viņš paziņoja.

“To, kurš ir atbildīgs, ļausim izlemt tiesai,” es norādīju. “Gribu savas drēbes un personīgās mantas. Es izrakstos.”

“Jūs neesat tik vesels, lai...”

“Jums to neviens neprasa! Vai nu gādājiēt šurp, vai atbildēsiet likuma priekšā!”

Viņš pasniedzās nospieš pogu uz galda, bet es pacirtu viņa roku sāņus.

“Nu jau gan!” es uzsaucu. “To vajadzēja spiest brīdī, kad es ienācu. Tagad ir par vēlu.”

“Mister Korij, jūs ārkārtīgi apgrūtināt...”

Korij?

“Es neierados šeit no brīva prāta,” es uzstāju, “taču man ir tiesības izrakstīties, sasodīts! Un tas brīdis ir klāt. Tāpēc ķersimies klāt.”

“Jūs acimredzami neesat tādā stāvoklī, lai atstātu mūsu iestādi,” viņš neatlaidās. “Es nevaru to pieļaut. Pasaukšu kādu; jūs pavadīs atpakaļ uz palātu un noguldīs.”

“Labāk nemēģiniet,” es padraudēju, “citādi es jums parādīšu, kādā stāvoklī esmu. Man ir vairāki jautājumi. Pirmais: kurš mani pierēģistrēja šajā iestādē un kas apmaksā rēķinu?”

“Ļoti labi,” viņš nopūtās, un sīkās smilškrāsas ūsiņas noslīga viszemākajā pozīcijā.

Atvēris atvilktni, viņš iegrūda tajā roku, un es kļuvu modrs.

Izsitu to no rokas, pirms viņš paguva noņemt drošinātāju — trīsdesmit otrā kalibra automātiskais kolts; ļoti glīts šaujamaiss. Pacēlis uz galda nokritušo ieroci, es atslēdzu drošinātāju un notēmēju uz sēdošo: “Jūs atbildēsiet uz maniem jautājumiem. Jūs mani acīmredzot uzskatāt par bīstamu. Iespējams, jūs nemaldāties.”

Vīrietis sāji pasmaidīja un aizdedzināja cigareti — ja viņam bija padomā demonstrēt pašpārliecību, tad tas gan bija aplam. Manāmi drebēja rokas.

“Lai notiek, Korij, ja vien jums no tā paliks labāk,” viņš bija ar mieru. “Jūs šurp atveda māsa.”

“?” pazibēja prātā.

“Kura no māsām?” es gribēju precizēt.

“Evelīna,” viņš atbildēja.

Vārds neko neizteica. Tālab iebildu: “Smieklīgi, nūdien! Neesmu Evelīnu redzējis gadiem ilgi! Viņa pat nezināja, ka esmu šajā valsts nostūrī.”

Viņš paraustīja plecus.

“Tik un tā...”

“Kur viņa patlaban uzturas? Gribu viņai piezvanīt,” es uzstāju.

“Man nav pa rokai viņas adreses.”

“Sameklējiet!”

Piecēlies viņš piegāja pie dokumentu skapja, atvēra, pāršķirstīja, līdz atrada kartīti.

Es to nopētīju. *Misis Evelīna Flomela...* Ņujorkas adrese arī nebija pazīstama, tomēr es to iegaumēju. Kartītē bija minēts mans vārds — Karls. Lieliski. Papildu informācija.

Tad es iebāzu ieroci — protams, neaizmirsdams ieslēgt drošinātāju — aiz jostas blakus metāla stienim.

“Tad nu tā,” es viņu uzrunāju. “Kur ir manas drēbes un cik jūs man maksāsiet?”

“Negadījumā jūsu apģērbs tika neatgriezeniski sabojāts,” viņš apgalvoja. “Vēl man jāatgādina, ka jums noteikti bija lauztas kājas — kreisajā pat bija divi lūzumi. Vaļširdīgi sakot, es nesaprotu, kā jums izdodas noturēties stāvus. Aizritējušas tikai divas nedēļas...”

“Man vienmēr ātri sadzīst,” es viņu pārtraucu. “Runājot par naudu...”

“Par kādu naudu?”

“Ārpustiesas izlīgums par manu prasību saistībā ar nepareizu ārstēšanu. Un vēl par to otru lietu.”

“Beidziet ākstīties!”

“Neviens te neākstās! Esmu ar mieru saņemt tūkstoti skaidrā naudā, bet uzreiz.”

“Es pat negrasos to apsvērt!”

“Nu, labāk gan apsveriet — vienalga, vai uzvarēsiet tiesas prāvā, vai ne, padomājiet, kādu neslavu tas sagādās jūsu iestādei, ja man izdosies sarīkot pienācīgu pirmstiesas publicitāti. Es katrā ziņā sazināšos ar Amerikas Mediķu asociāciju, ar laikrakstiem...”

“Šantāža,” viņš noteica. “Es netaisos tai paļauties!”

“Maksājiet tagad vai vēlāk, pēc tiesas rīkojuma,” es atteicu. “Man ne silts, ne auksts. Bet šādi tiksiet cauri lētāk.”

Ja vīrietis piekāptos, tad skaidrs, ka mani minējumi ir pareizi un te slēpjas kaut kas negodīgs.

Viņš sirdīgi blenza manī — ilgi, un tikām laiks ritēja.

Visbeidzot viņš padevās. “Tūkstoti es šeit nesakasišu.”

“Nosauciet kompromisa summu,” es piedāvāju.

“Tā ir laupīšana!” viņš vēl paspurojās pretī.

“Nav vis, ja atdosiet naudu labprātīgi, milit. Tātad — summa?”

“Man seifā varētu būt pieci simti.”

“Dodiet šurp!”

Izskatījās nelielā sienas seifa saturu, vīrietis paziņoja, ka tajā glabājas četrsimt trīsdesmit dolāru, un es negribēju atstāt pirkstu nospiedumus uz seifa tikai tādēļ, lai pārbaudītu teikto. Tālab biju ar mieru iestūķēju banknotes sānu kabatā.

“Kur ir tuvākā taksometru kompānija, kas darbojas šajā apkārtnē?”

Viņš to nosauca, un es uzmeklēju firmu tālruņu katalogā, kas liecināja, ka atrodos Ņujorkas štata augšdaļā.

Liku vīrietim sastādīt numuru un izsaukt man taksometru, jo nezināju, kā sauc konkrēto iestādi, un negribēju likt manīt, ka man ir atmiņas traucējumi. Man vēl nesen bija pārsieta galva...

Kamēr viņš runāja pa tālruni, es dzirdēju pieminam hospitāļa nosaukumu — Grīnvudas privātklīnika.

Es nospiedu pelnutraukā cigareti, paņēmu otru un atslogoju kājas no aptuveni divsimt mārciņu smaguma, atlaižoties brūnajā polsterētajā krēslā pie grāmatu plaukta.

“Mēs pagaidīsim te, un jūs mani pavadīsiet līdz durvīm,” es norādīju.

Vairs no viņa nedzirdēju neviena vārda.